

ИВАН - РАДОЕВИ ЗАКЛИНАНИЯ

ЗА СБЪДВАНЕ

Ера вера камбера,
лиана мия
тависия -
брик, брик.
Оваха, оваха,
брик!

ЗА КЪСМЕТ

Сандартея-люлея,
крамолина юлея -
фаланго-ланго,
го!

ЗА ИЗПИТВАНЕ КОЙ ДА ИГРАЕ ПРЪВ

Онди-бонди-коколонди,
коколонди, синерая,
синерая - ачи-тачи,
лери,
мери,
пук!

ПРИ ИГРА НА КРИЕ- НИЦА, ДОКАТО СЕ ЖУМИ

Сенита-енита-нита!
Маловая-вая-ая!
Слезте-есте,
дина-година -
чокорате,
чокорате,
стига вече -
ний - рон!

БАЕНЕ ПРЕДИ СЪН

Цикламена амена,
амена мамена,
девет дерета,
карана-арана,
лечка-полечка,
дечка полази -
руки-уруки!
Ас - вас -
свети Спас!

Марин Георгиев СБОР

Често това, което за
възрастните е труд, пот,
мъка, за децата е радост.

Задава се сборът, ще
рече дядо, трябва да се
приготвим. И зорът, гри-
жите падаха върху жени-
те...

Къщата трябваше да
светне. Стъпили на ма-
сата или на столовете,
майка и баба мажеха, ми-
еха, разтваряха широко
прозорците и вратите
да влязат светлината и
въздухът, под ръцете им
минаваше всяка вещ, под
мокрите им парцали стък-
лата скърцаха. Колко вода
пренасяха с кофите, кол-
ко сапун изтъркваха.

Стаите ставаха по-
широки, с дъх на прано и
преснота.

Идваше рег на двора.
Мъжете подреждаха гръв-
ника, събираха сламата,
струпваха закуп клечора-
ка и шумата, запалваха ги.
Гъст и задушлив дим се
понасяше над покриви-
те...

С всеки час празникът
приближаваше. Ние ти-
чахме като замаяни, вгле-
дани в залеза. Още малко
и ще мръкне, ще преспим
и утре като станем - сбо-
рът вече е дошъл, засега
е още зад баура. Цяла нощ
ще върви, малко му оста-
ва, само да прехвърли
стръмното...

Съмваше. С плетена от
дядо Цветан кошница
двамата с брат ми оти-
вахме на лозето - да до-
несем от първото грозде.
Бързахме и на отиване, и
на връщане - да не изпус-

2

ТЪЛКОВНИК - ПОСЛЕСЛОВНИК

И най-възрастният човек все някога е бил дете. Големият поет и драматург Иван Радоев също е бил малък - някога, преди много години, когато селските деца играели на някакви странни игри и сами си измисляли някакви странни думички, изричайки ги в скоропоговорка. А може би са научавали от своите бащи и дядовци? Бащите и дядовците пък са ги чували от своите бащи и дядовци заедно с приказките за върколаци, караконджовци и таласъми. Някога, когато цялото човечество е било още в детска възраст, комай така са възникнали древните баяния и заклинания - по вечерно време, за пропъждане на детския страх от тъмното.